

ՀԱՎԱՍԱՐ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
ՅՈՒՐԱՔԱՆՉՅՈՐ ԵՐԵՒԱՅԻ ՀԱՄԱՐ

#ԿարողենքՄիասին

Մենք բոլորս տարբեր ենք: Մտածում, սովորում, խաղում և խոսում ենք տարբեր կերպ: Սակայն բոլորս ունենք միևնույն իրավունքները: Մեզնից յուրաքանչյուրն ունի գաղափարներ, փորձ և հմտություններ, որոնք կարող են նպաստել, որ մյուսների կյանքն էլ ավելի հարմարավետ և բարեկեցիկ լինի:

Բազմաթիվ խոչընդոտներ խանգարում են հաշմանդամություն ունեցող երեխաներին իրենց հասակակիցների հետ հավասար մասնակցել հասարակական կյանքին: Խոչընդոտների մեծ մասը ստեղծում է հենց հասարակությունը: Հաշմանդամություն ունեցող երեխաների իրավունքների իրականացումն ապահովելու համար մենք պետք է փոխենք մեր և հասարակության վերաբերմունքը և միջավայրը:

Ներառական կրթությունը հնարավորություն է ընձեռում առավելագույնս բացահայտելու և զարգացնելու յուրաքանչյուր երեխայի ֆիզիկական, ճանաչողական, հուզական և սոցիալական ներուժը: Երեխայի զարգացումն առավել արդյունավետ է, երբ երեխան ապրում է ընտանեկան միջավայրում և ակտիվ շփվում է իր հասակակիցների հետ:

Կոչ ենք անում բոլորին հարգել և ընդունել միմյանց այնպիսին, ինչպիսին մենք կանք:

**ՅՈՒՐԱՔԱՆՉՅՈՒՐ ԵՐԵՆԱ
ԱՐԺԵԱԿՈՐ Է ՅՈՒՐԿԻ**

ԻՆՉՊԵՍ ՏՐԵՏ ԽՈՍԵԼ ՀԱՆՄԱՆԴԱՄՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

1. Պետք է ասել ոչ թե հաշմանդամ, այլ **հաշմանդամություն ունեցող** անձ:
2. «Հաշմանդամություն ունեցող» անձի հակառակ իմաստը «ևորմալ», «առողջ» կամ «լիարժեք» բառերը չեն, այլ **«հաշմանդամություն չունեցող»**-ը:
3. Պետք է դիմել ոչ թե ուղեկցողին, այլ **հենց իրեն**՝ հաշմանդամություն ունեցողին:
4. Եթե հաշմանդամություն ունեցողը սայլակով է տեղաշարժվում, պետք է մի փոքր կռանալ, որպեսզի հաղորդակցվելիս աչքերը **հավասար հարթության** վրա լինեն:
5. Պետք է մարդու հաշմանդամությունը **չշեշտել և չհիշատակել** նրա ներկայությամբ կամ նրա հետ շփվելիս, դա նրբանկատ չէ:
6. Չի կարելի խղճահարության արտահայտություն դրոշմել դեմքին կամ ասել, որ խղճում եք նրան, դա **ամենավիրավորականն է**:

⊗ ՄՏԱԼ ՏԱՐԲԵՐԱԿ

- Թերարժեք կամ անկարող
- Աուտիկ
- Դաուն
- Գաճաճ
- Մտավոր հետամնաց
- Սայլակին գամված
- Խուլուհամր

✔ ՆԱԽԸՆՏՐԵԼԻ ՏԱՐԲԵՐԱԿ

- Հաշմանդամություն ունեցող
- Աուտիզմ ունեցող
- Դաունի համախտանիշ ունեցող
- Փոքր հասակ ունեցող
- Մտավոր հաշմանդամություն ունեցող
- Սայլակով տեղաշարժվող
- Լսողության խնդիրներ ունեցող ժեստերի լեզվով հաղորդակցվող

ՄԻԱՑՔ ԶՈՒՆԻՍԵՑ-Ի և ԶԵՆՐԻՄ ՄԽԻԹԱՐՅԱՆԻ ԿՈՉԻՆ

1. Արտահայտե՛ք ձեր կարծիքը սոցիալական ցանցերում՝ օգտագործելով **#TogetherWeCan** կամ **#ԿարողենքՄիասին** հաշթագերը
2. Բետևե՛ք երեխաների պատմություններին ՅՈՒՆԻՍԵՑ-ի սոցիալական էջերում՝

 /UNICEFArmenia

 /UNICEFArmenia

 /UNICEF_Armenia

 /UNICEFArmenia

3. Փոխանցե՛ք այս թերթիկը ձեր **ընկերներին**: